

Historia ya Falsafa

67 Utangulizi wa Uwepo wa Uhai

Na Dkt. Arthur Holmes wa Chuo cha Wheaton

Na kisha kuhusu baadhi ya matatizo yanayohusiana na vitendo. Richard Bernstein, ambaye yuko Chuo cha Haverford, alikuwa akifundisha huko Yale. Richard Bernstein ameandika mengi kuhusu vitendo, na kujaribu kupitisha msisitizo wa vitendo katika mawazo yake mwenyewe, na kwa kufanya hivyo ameorodhesha michango mitano ya vitendo.

Sasa, nadhani haya ni michango kwa mawazo yake mwenyewe. Huenda usifikirie kama michango, yote, lakini angalau baadhi yake. La kwanza ni kukataa kwake misingi, na unaona jinsi mada hiyo inavyojirudia.

Itakuwa katika utamaduni wa kuwepo pia, bila shaka. Kukataa misingi, utamaduni unaotujia kutoka kwa Descartes, wa kujaribu kubaini kimantiki kila kitu kingine kutoka kwa misingi fulani isiyoweza kuthibitishwa. Mchango wa pili ni makosa.

Fallibilism ni mtazamo kwamba hukumu zote za kibinadamu zinaweza kukosea, hivyo hakuna uhakika usioplingika kimantiki. Na, bila shaka, hiyo ni sehemu ya kukataa misingi. Lakini, bila shaka, mtaalamu wa vitendo, akikubali fallibilism, anafikiri kwamba mbinu ya vitendo ni mchakato wa kujirekebisha, kwa sababu utekelezaji hai na majaribio yenye wazo, kama dhana, ni wazi itakuwa marekebisho ya mapema juu ya uhakika, uthubutu, na kadhalika.

Mchango wa tatu anaorodhesha ni tabia ya kijamii ya nafsi. Hiyo ni kusema, kuvunja mtazamo wa atomiki wa mtu binafsi. Nadharia ya Robinson Crusoe.

Na kujiona kama mahali pa ndani ya uhusiano mzima wa kijamii. Hili linaonekana waziwazi katika Dewey. Na nadhani inaeleweka kwamba katika harakati yoyote inayoongozwa na Hegelian, utapata aina hii ya jaribio jipya la kuelezea dhana kwamba sisi ni viumbe vya kijamii badala ya watu waliotengwa.

Atomu ya karne ya 18 inakataliwa kwa sababu ya aina ya Hegelian ya kuibuka kwa mtu binafsi katika historia. Ukitaka, tukirudi kwenye dhana ya Hegel ya ulimwengu halisi, mtu binafsi ni utambuzi wa kihistoria wa uwezekano wa ulimwengu kutoka zamani. Kwa hivyo ulimwengu na upekee huo huchanganyika katika mtu binafsi.

Kumbuka nadharia ya Hegel, kinyume chake, usanisi wa ulimwengu, maalum, mtu binafsi. Na kwa vile uwezekano huu wa ulimwengu ni uhusiano na wanadamu wengine ndani ya jamii, basi mtu binafsi yuko hivyo. Kama vile hali ya tatizo si kitu kilichotengwa, bali husababishwa na mtandao mzima wa mahusiano ambayo tupo ndani yake.

Mahusiano ya kibiolojia, kisaikolojia, kijamii, kimazingira, na kadhalika na kadhalika. Kwa hivyo dhana hiyo ni muhimu. Na iliyounganishwa na hilo, nambari nne, ni dharura katika maisha ya mwanadamu na asili ya mwanadamu.

Sio tu kwamba maisha yenyewe yanategemea aina zote za vitu, lakini vile nilivyo kama mtu binafsi vinategemea aina zote za vitu, kijenetiki na kimazingira. Na vivyo hivyo kwa asili ya mwanadamu kwa ujumla kwa sababu ya uasili wa mageuko wa Dewey, unaotegemea historia hiyo ya mageuko. Na kisha mchango wa tano wa Bernstein wa vitendo ni kukubali kwake wingi.

Wingi wa kifalsafa, wingi wa kimaadili, na wingi wa kidini, ambayo ni msembo ambao wengi wenu mnaufahamu vizuri baada ya mkutano wiki iliyopita. Hiyo ni kusema, kukubali ukweli kwamba mitazamo mbalimbali tofauti inakuwepo, ambayo miongoni mwake haiwezekani kuchagua kwa uhakika wowote wa kimantiki. Na kwa hivyo kuna utegemezi kuhusu misimamo mbadala.

Isipokuwa kwa kadiri imani inavyothibitishwa kwa uzoefu. Lakini bila shaka, kumbuka kwamba hata uthibitisho wa majaribio hauthibitishi msimamo kwa uhakika. Kwa sababu tu jaribio la vitendo hufanya kosa la kuthibitisha matokeo .

Unafahamu hilo ikiwa katika silojia ya kinadharia unasema kama A basi B. Na unasema ndiyo, B ni sahihi, kwa hivyo A. Unathibitisha matokeo yake , ambayo kimantiki ni ya uwongo. Ikiwa mvua itanyesha, nitanyesha. Ninanyesha, kwa hivyo mvua inanyesha.

Hapana kabisa. Mtu angeweza kunipa hose. Njia zingine zote za kujilowesha.

Ili jaribio la vitendo linalofanya kazi kwa njia hii liweze kuthibitisha, ukipenda, uwezekano kwamba A ni kweli kwa maana ya kitamaduni ya kweli. Lakini hakika hakuna uhakika. Lakini basi mtaalamu wa vitendo havutiwi na uhakika, na havutiwi na maana ya kitamaduni ya kweli .

Kwa hivyo uwezekano huo unabaki bila kuepukika, na wingi unabaki. Naam, hii ina maana kwamba vitendo ni aina ya postmodernism. Ni aina ya kupinga uhalisia.

Na hakika huo ndio mwelekeo ambao baadaye umechukuliwa. Kwa mfano, nilimtaja Richard Rorty, mara ya mwisho. Na nadhani yeye ndiye, nadhani, mpinga-uhalisia katika mawazo ya kisasa.

Kwa hivyo mambo haya. Bernstein yuko tayari kuyakubali yote. Nadhani niko tayari kununua matatu na nusu ya kwanza, manne.

Kukataa misingi, makosa, tabia ya kijamii ya nafsi, dharura ya maisha ya mwanadamu, na kadhalika. Matatizo yangu na vitendo yanatokana, bila shaka, na uasili wake wa kifalsafa. Kutoka kwa uasili uliopo.

Kwa sababu hiyo, hakuna thamani ya ndani kwa kitu chochote kilichopo. Hii, bila shaka, ni mojawapo ya mambo yanayoambatana na uasili wa kifalsafa, bila kuepukika. Eneo la thamani, bila shaka, linawezekana kuwa kile ambacho mtu binafsi anathamini.

Na Dewey anasema waziwazi kuhusu hilo. Anakataa kuzungumzia kile chenye thamani. Hilo linamaanisha thamani ya ndani.

Na huzungumzia tu kile kinachothamaniwa. Kwa hivyo upotevu wa thamani ya ndani ni wasiwasi. Ikiwa hakuna thamani ya ndani.

Hapana, irudishe. Ikiwa kuna maadili ya ndani, basi ni wazi kwamba utendakazi, ambao unahusu tu maadili ya jamaa, hautoshi. Na uhusiano kati ya nadharia na vitendo utakuwa zaidi ya vitendo.

Kwa sababu ya thamani ya ndani. Lakini hiyo inaongoza kwenye ugumu wa pili, kwamba utendaji si tu kukataa maadili ya ndani, bali pia ni kukubali tu thamani ya hali ya imani au wazo. Ili kila hali iweze kuwa tofauti.

Kana kwamba maisha yameundwa na hali nyingi tofauti. Kila moja ni tofauti na nyingine. Ni aina ya atomi yake.

Na kwa hivyo, nadhani, inashindwa kuona mpangilio uliopo katika uhai wa mwanadamu. Hiyo ni kusema, kuna aina za hali za ulimwengu. Aina za matamania za ulimwengu.

Kwa hivyo, aina za maadili za ulimwengu wote. Zinahusiana ndani ya umoja wa yote. Malalamiko yangu ni kwamba Dewey hana uhusiano wa kutosha.

Hii ni moja ya matokeo ya uasili. Lakini ikiwa kuna aina za jumla za hali za matatizo, mahitaji ya jumla ya binadamu, maadili, basi hii inaonyesha kitu cha teleolojia kinachozunguka katika uhai wa binadamu na asili yake. Kama vile ingemaanisha kwamba hatuna tu hali za matatizo zilizotengwa, bali pia hali ya jumla.

Mradi wa jumla wa maisha lazima ushughulikiwe. Maana ya maisha kwa ujumla, kusudi lake. Sio tu kile kinachohitajika katika hali fulani.

Kwa hivyo inaonekana kwangu kiini cha jambo hili ni ukweli kwamba uasili unakataa maadili ya ndani. Lakini mara tu unapopata maadili ya ndani katika yote

yanayohusiana, una muundo wa nembo na teleolojia. Ambayo itakusukuma sana zaidi ya kile mbinu ya vitendo inaweza kutimiza.

Lakini hebu lisemwe hivyo katika muktadha wa uthamini fulani . Jambo lingine ambalo nimekuwa nikithamini kwa muda mrefu kuhusu utendakazi ni utambuzi wake wa uhusiano wa ndani kati ya nadharia na vitendo. Mwelekeo katika mawazo ya Mwangaza ni kufikiria nadharia kwa ajili ya uelewa pekee.

Na kama kuna matumizi fulani, sawa. Ingawa nadhani moja ya mambo niliyojifunza kutoka kwa Dewey ni kwamba uchunguzi wa kinadharia una kichocheo chake cha asili, makazi yake ya asili, ukipenda, maisha yenyewe. Ili harakati ya kinadharia ya mawazo iamshwe na vitu vinavyotokea katika mwendo wa maisha.

Na matokeo yake, tunajikuta tukisimama nyuma kujaribu kuelewa kinachoendelea. Na udadisi wa kiakili unaendelea kwa sababu nyingi za kinadharia na pia sababu za vitendo. Lakini kila mara kuna mzunguko wa maoni ya vitendo katika nadharia na nadharia katika vitendo.

Na nadhani hilo linaonyeshwa vyema na historia ya falsafa. Ambapo unaweza kuona uhusiano kati ya masuala muhimu ya wakati huo na maendeleo ya kinadharia. Vile vile katika kichocheo cha mwelekeo wa kinadharia kama vile katika kulisha nadharia katika vitendo.

Kwa hivyo naona Dewey anasaidia katika suala hilo. Kuweka falsafa katika muktadha wa maisha. Ninaona vichwa vikitikisa kichwa ninaposema hivyo.

Ninaona macho yakiangaza. Ninaona tabasamu usoni mwa Brian na kadhalika. Je, kuna mtu yeyote anataka kusema jambo? Hapana? Je, umevutiwa sana na mada ya pili? Sawa, tuendelea na hilo.

Kwa hivyo, wiki mbili zijazo, tutashughulika na udhanaishi na uzushi. Sasa, usiwachanganye hao wawili. Tulikutana na neno uzushi tukimrejelea Hegel.

Na kwa hivyo tunapaswa kukumbuka kwamba fenomenolojia ni mbinu, si msimamo. Ni mbinu ya maelezo badala ya nadharia ya kifalsafa. Hata hivyo, ni mbinu ya maelezo ambayo ilibadilishwa na kutumiwa na baadhi ya wanauhasidi wa karne ya 20.

Kwa hivyo utangulizi wetu wa udhanaishi utalazimika kuwa katika misingi ya karne ya 19 katika Kierkegaard na Nietzsche. Wote wawili wamejumuishwa katika mkusanyiko wa Gardner. Na wote wawili ambao utawasoma wiki hii, sivyo? Nilikuwa najiuliza kama nilikuomba uandike kauli za nadharia.

Na kwa kuzingatia usomaji wote nitakaolazimika kufanya, nimetumia saa nane tu kusoma mitihani kwa kozi yangu nyingine. Na sasa itabidi nisome mapitio haya ya vitabu vyenu wiki hii. Niliamua kwamba sifa ya huruma kwangu si ngumu.

Ingawa ningependa ufanye kauli hizo za nadharia. Lakini nisingejilazimisha hilo wakati huu. Kwa hivyo sitafanya hivyo.

Lakini soma. Utaona zinavutia na zinasaidia. Nitazirejelea tunapoendelea.

Udhanaishi ulikuwa falsafa ya Ulaya kwa kiasi kikubwa. Nami nasema ilikuwa hivyo. Kwa sababu ilikuwa harakati ya kifalsafa iliyochipuka katika nusu ya kwanza ya karne ya 20.

Na kwa njia nyingi sasa imepitwa na wakati. Nina mwelekeo wa kuiona miaka ya sitini ya mwanaharakati kama alama ya mwisho wa udhanaishi. Unaona, ikiwa mdhanaishi mwenye kukata tamaa alikuwa akisema maisha hayana maana, hayana kusudi, miaka ya sitini ilikuwa na maana na madhumuni mengi sana.

Na kwa hivyo inaonekana kwangu kwamba kulikuwa na hatua ya kutoweka katika muktadha huo. Haijapatikana tena . Udhanaishi si kimsingi msimamo wa kinadharia, nadharia, seti ya mafundisho.

Sio shule ya mawazo hasa. Ni zaidi ya kuzingatia, kujali. Mkazo , yaani, juu ya uwepo wa mwanadamu.

Sio juu ya kiini cha asili ya mwanadamu. Sasa, hiyo ingekuwa msingi, sio udhanaishi. Sio kuzingatia kiini.

Lakini kuhusu kuwepo. Kuhusu tatizo la kuwepo kwa binadamu tunapopitia. Na kwa hivyo baadhi ya misemo ambayo tumekuwa tukikutana nayo katika Whitehead na Dewey inafaa sana.

Uzoefu halisi. Sio aina hiyo ya uzoefu wa kufikirika ambayo John Locke alizungumzia, bali uzoefu halisi. Na wazo la kujitambua kuwa lenzi ambayo kila kitu kingine hutazamwa.

Inafaa sana. Kwa sababu ni maisha ya kujitambua. Ufahamu wa kuwepo katika aina hii ya ulimwengu.

Hilo ndilo jambo ambalo dhamiri ya udhanaishi inalojali. Uwepo ambao unaweza kuwa hauna maana au usio halisi. Na swali ni, unawezaje kuwa halisi? Unawezaje kutoa maana? Au tunawezaje kuupa maana? Kwa hivyo, nadhani unaweza kufikiria mwelekeo huu wa udhanaishi kama falsafa ya uwepo wa mwanadamu.

Kujiaminisha kuhusu kuwepo kwa binadamu. Uwepo wa binadamu katika ulimwengu ulioharibika. Inahisije? Kuishi kwa kujitambua, ndani, katika aina hii ya ulimwengu.

Sehemu taka. TS Eliot. Na ni kwamba kujitambua kuishi katika ulimwengu kama huo ndio jambo kuu.

Labda ni jambo la kawaida sana siku hizi kuwa la ajabu. Lakini je, umewahi kuhisi unajiona unajiona mbele ya kamera? Nimeacha kujiona unajiona unajiona mbele ya kitu hicho. Ninakipuuza tu.

Isipokuwa sasa ninapozungumzia. Lakini kujitambua mbele ya mtu kufa. Ndiyo.

Ndiyo. Nakumbuka tulipomzika baba mkwe wangu. Niliangalia chini kwenye shimo jeusi baada ya jeneza kushushwa na kujiambia, Naam, kinachofuata ni mimi.

Kizazi changu. Unaona. Sasa, ni aina hiyo ya kujitambua ambayo si ufahamu tu.

Lakini ufahamu uliojaa hisia. Unaona. Hakuna uhai wa mwanadamu unaojitambua ambao haujajaa hisia au wasiwasi.

Au sifa nyingine ya aina hiyo. Kile tunachokiita siku hizi sifa za kuwepo kwa mwanadamu. Na hivyo unapata katika vichwa vya maneno ya uteuzi wa Kierkegaard kama vile hofu, wasiwasi, na huzuni.

Unaona. Kwa sababu hizi ndizo sifa za nafsi yetu inayojitambua. Sasa, hii ina maana kwamba wanadamu si wanyama wenye akili timamu wanaotawaliwa na akili.

Maono hayo ya mwangaza ni Mungu. Sisi si viumbe wa kimapenzi wanaoishi katika ulimwengu wa kimapenzi. Kila kitu katika bustani ni cha rangi ya waridi .

Hapana, mapenzi yametoweka. Ukitaka, udhanaishi ni mapenzi yaliyogeuka kuwa chungu. Boga limeoza.

Unaona. Sasa, Cinderella atafanya nini? Na hisia hii inaongezeka katika jamii ya kiteknolojia. Sina uhakika kama udhanaishi ungewahi kutokea kabla ya Mapinduzi ya Viwanda.

Lakini katika jamii ya kiteknolojia iliyoendelea kiviwanda, kuna mada kama vile kudhalilisha utu. Kutengwa. Ndiyo, hiyo ilikuwa mada katika Marx.

Naam, yeye na Kierkegaard walikuwa wa wakati mmoja. Kuona vipimo tofauti na matatizo yaleyale. Kutengwa.

Utata. Kutokuwa na maana. Kwa sababu maisha ya kujitambua katika jamii iliyoendelea kiviwanda yenye kila kitu kinachotusukuma ni ulimwengu wa ukweli usio na thamani, wa kuwepo bila maana, kuwepo bila kiini.

Kama Sartre anavyosema. Na mwandishi mmoja wa Kijerumani wa kipindi hiki, mtaalamu wa matukio zaidi kuliko mtetezi wa kuwepo kwa mambo, Max Scheler, anaeleza hivi. Sisi ni kizazi cha kwanza ambapo mwanadamu amekuwa na matatizo makubwa kwake mwenyewe.

Ambapo hajui tena kile alichokimsingi. Lakini wakati huo huo anajua kwamba hajui. Lakini anatamani sana kujua.

Unaelewa ? Sasa, iko katika hali ya aina hiyo. Kujitambua kwa uchungu kwa kuishi katika ulimwengu uliovunjika. Iko katika hali ya aina hiyo.

Mbinu ya mdhanaishi haitoi nadharia. Hutoi nadharia ya kutatua wasiwasi wa kuwepo. Zaidi ya vile unavyotumia nyundo kuosha uso wako.

Ni kifaa kibaya. Mdhanaishi hajaribu kumpinga mpinzani kwa kutumia kanuni za jumla za mantiki. Hapana.

Hajaribu kufafanua kiini cha ulimwengu cha asili ya mwanadamu. Kama ilivyo katika utamaduni wa Aristotle au Thomistic. Na hakika hajaribu kufikia kujitenga na jambo zima.

Unaona. Hapana, badala yake, anajaribu kuelezea hali ngumu kwa njia inayoeleweka. Ili kuelezea na kuangazia hali hiyo.

Fujo tunayojikuta ndani yake. Tunajaribu, ukitaka, kufichua ni nini tunachoogopa. Kwa hivyo, tunajaribu kuelezea sifa hizi za kuwepo kwa mtu binafsi.

Wasiwasi. Msisitizo uko kwa mtu binafsi kama mtu anayehisi kuwepo kwake kwa ufahamu. Unaona.

Somo lenye hisia zote za ndani zinazoambatana na mimi, mhusika. Unaona. Hata kitabu cha Jerry Brown cha *We the People* hakina upendeleo na hakina utu.

Kwa sababu hatuna hisia ya ndani, hisia ya aina hii. Ni mtu binafsi I. Kwa hivyo ni kazi ya kuelezea. Na katika hili, nadhani ni sawa kusema kwamba udhanaishi umeathiriwa mwanzoni mwake katika karne ya 19.

Inaathiriwa waziwazi na Kant na Hegel. Hakuna hata mmoja wao aliyekuwa mdhanaishi. Lakini bila yeye, nadhani ni sawa kusema, kusingekuwa na udhanaishi, angalau si kwa namna yoyote tunayojua.

Huenda kulikuwa na motifu za awali za kuwepo kwa mwanadamu katika wafikiriaji wa awali. Augustine. Pascal.

Lakini si udhanaishi tunaoujua. Ushawishi wa Kant? Ndiyo, Mapinduzi ya Copernicus ya Kant. Ambayo, kama unavyokumbuka, yalihamishwa kutoka kwa mtazamo kwamba sisi ni waangalizi wa ulimwengu, waliojitenga na wengine na tunajipatanisha, mawazo yetu, na jinsi ulimwengu ulivyo.

Kuhama kutoka hapo, mapinduzi, kuhama kutoka hapo hadi mtazamo kwamba ulimwengu utafananishwa nasi, na vile tulivyo, na kuleta ndani. Na hivyo ndivyo msisitizo wa Kantian juu ya nafsi isiyo na mipaka, ubinafsi usio na mipaka unaofichuliwa. Hilo linafikiriwa katika aina za hisia na kategoria za uelewa.

Unaona. Utu huu unaleta miundo na maana zake kwa ulimwengu. Sasa aina hiyo ya mada inaenea katika waumini wa udhanaishi.

Kwa hivyo, ushawishi wa Kant hapo. Ushawishi wa Hegel. Ndiyo, msemu wa lugha.

Lahaja ya kujitambua inayojitokeza. Nadharia, kinyume cha nadharia, usanisi. Usanisi unakuwa nadharia ya kinyume kipya.

Unaona, huu ni ufichuzi wa kujitambua . Sasa, inakubalika, Hegel alikuwa ametumia lahaja hii katika kuhama kutoka kiini kimoja hadi kingine na kadhalika na kadhalika. Ni lahaja ya kinadharia.

Kwa Kierkegaard, ni lahaja ya kuwepo. Unaona, katika uhalisia wa hisia zetu, tunahama kutoka nadharia hadi kinyume na usanisi. Isipokuwa, katika uchambuzi wa mwisho, kama ilivyo kwa Sartre, hakuna usanisi wa mwisho.

Ndiyo maana Sartre ni mtu asiye na matumaini kama alivyo. Ili utakaposoma kitabu cha Sartre cha Ubora wa Ego wiki ijayo, utakachopata ni kitendo cha kujitambua katika aina yoyote ya ulimwengu. Sio tu kuunda maana, bali kujijenga yenyewe.

Ili mimi na wewe tuwe watu wakubwa. Na tunajiumba, kana kwamba, upya katika kila tendo la kufikiri, kuona, kushiriki, na kadhalika. Naam, na huu ni mchakato wa lahaja.

Naam, utagundua kwamba maelezo ya Kant ya nadharia-antithesis-synthesis katika suala la haraka, upatanishi, haraka, upatanishi, na kisha hatua inayofuata, usanisi, chochote kile. Haraka hiyo, upatanishi, maneno hayo ni sifa ya maandishi wa kuwepo. Zaidi ya hayo, kutoka kwa Hegel, maelezo ya fenomenolojia.

Unaona, mbinu ya fenomenolojia. Hiyo ni ya Hegel. Kwa hivyo kumbuka ile lahaja ya mtumishi-bwana.

Kwa sababu aina hiyo ya lahaja ya kujitambua itakuwa ya kawaida. Mada nyingine, labda, kutoka kwa Hegel, ni suala la uhuru. Kumbuka, Hegel alisema kwamba mchakato mzima wa historia ni ukamilifu wa uhuru.

Ukuaji wa kujitambua kikamilifu ni ukamilifu wa uhuru wake. Naam, mdhanaishi husahau kuhusu tereolojia yoyote katika historia, lakini hupata ukamilifu wa uhuru. Unaona, uhuru wa mtu binafsi.

Sio sehemu ya uhalisia fulani wa aina ya Hegelian, bali kama mtu binafsi. Na matokeo yake, harakati hiyo, kwa mdhanaishi, ni kutoka kuwepo hadi kiini. Unaona ? Kutoka kuwa, hapana, sawa, kuwa, ikiwa ndivyo unavyomaanisha kwa kuwepo, kupitia kuwa.

Unaona ? Kwa aina nyingine ya kiumbe, herufi kubwa B. Essence badala ya kuwepo. Utagundua kwamba katika Heidegger, kwa mfano, kuwepo huku tu kunarejelewa kama *Verhandensein* . Kuwa tu kama kitu kingine chochote.

Unaona, hakuna utambulisho wa ndani kabisa. *Verhandensein* . Au, ukipenda, kama *Dasein*.

Dasein. Hiyo hapo. Hiyo hapo.

Kitu tu. Tofauti na kuwepo. Ndiyo, hilo ndilo jambo lenye maana.

Istilahi hutofautiana kutoka moja hadi nyingine. Lakini msisitizo uko kwenye mchakato wa kujitambua kuwepo katika kutafuta na kuunda uhai halisi kwa ajili yako mwenyewe. Sawa, hizo ndizo sifa za jumla.

Acha niongeze hili, kwamba baada ya kusema hivyo, kuna aina tofauti za udhanaishi. Ambapo baadhi ya sifa hizi zinaonekana zaidi kuliko zingine. Kwa mfano, kuna baadhi ambao hawana dini kabisa.

Na kuna wafikiri wengine wa kuwepo kwa mambo ambao ni wa kidini. Sasa, ni wazi, Kierkegaard ni mmoja wa watu wenye dini na Nietzsche ni mmoja wa watu wasio na dini. Kwa hivyo tunapata mfano wetu hapo.

Lakini wale wengine wa kidini, majina kama Gabriel Marcel, mwandishi Mkatoliki Mfaransa. Ambaye alichukizwa sana na mwingine asiye na dini, yaani Sartre, kiasi kwamba alikataa kujiita mtetezi wa udhanaishi na akabuni msemu falsafa ya kuwepo badala yake. Marcel.

Au Paul Tillich, mwanatheolojia wa Kiprotestanti. Au Martin Buber, mwanafalsafa wa Kiyahudi. Ilhali wasio na dini hapa chini, una Sartre, una Heidegger.

Na kadhalika. Sasa, tofauti hiyo tu huelekea kusababisha tofauti nyingine. Kwa sababu kwa watu kama Marcel na Buber, hasa, unapata utambuzi kwamba maana, kuhudhuria kuwepo, hupatikana katika uhusiano.

Ni Buber aliyebuni, si kubuni bali kulifanya neno I-wewe, liwe na kistari. Ambaye anasema kwamba neno la msingi si mimi, si wewe, bali I-wewe. Na mimi ina maana tu kama ilivyotolewa kutoka kwa uhusiano.

Lakini uzoefu wa sisi ni kabla ya uzoefu wa upweke wa I. Na nadhani kwa watoto wadogo ni wazi hivyo. Na kwa Marcel, kwa mfano. Na bila shaka, katika Kierkegaard, uhai halisi unapatikana katika uhusiano na Mungu.

Kwa hivyo hakuna uhalisia pekee. Na haishangazi basi kwamba mtu kama Sartre, ambaye huwa anaona mahusiano kama ya kujiona kama ya kinyama au ya kikatili na yasiyo ya kidini, anaishia kusema hakuna maana yoyote. Ndiyo, katika kazi yake kubwa, Kuwa na Utupu.

Hana mjadala wowote kuhusu mapenzi. Hapana, ana mjadala kuhusu ngono, lakini yote ni kuhusu ubinafsi na ukatili. Hakuna uhusiano chanya na wenye malezi unaohusika.

Na sababu ya hilo? Kweli, uzushi wake unaanza kuelezea, kuelezea. Maelezo, hatimaye, nadhani, ni mawili. Moja, wasifu.

Wasifu wake, kitu kinachoitwa Words, unafunua mengi. Lakini zaidi ya hayo ni ukweli kwamba katika Sartre, kuna msemo unaoendelea kati ya kile anachokiita l'an soir na le poursoir . L'an soir ni kile kilicho ndani yake .

Le poursourir ndiyo ilivyo yenyewe. Sasa, je, hilo linafanana na Kant? Jambo lenyewe, ndilo linalonihusu mimi? Ni lugha ya Kikanti. Jambo ni kwamba mtu anayejitambua anajali, ndiyo, ulimwengu kama ulivyo kwangu mimi.

Ndiyo. Na amezuiwa wakati wote na kutobadilika kwa ulimwengu kama ulivyo wenyewe . Ni wangapi kati yenu wamesoma tamthilia ya Sartre ya No Exit? Sawa, labda nusu dazeni yenu.

Fanya hivyo, ninyi wengine. Nilitaka kusema wapumbavu. Fanya hivyo! Mungu wangu, umekuwa ukifanya nini na wewe mwenyewe maisha yako yote? Utasoma baada ya saa moja, ikiwa unaweza kuvumilia.

Lakini unaona, ni picha ya watu watatu, wanawake wawili na mwanamume, katika chumba ambacho hakuna njia ya kutokea. Loo, inageuka kuwa kuna mlango ulio wazi. Hawawezi kujizuia kuondoka.

Ni mandhari ya kuzimu yenye kuisimua. Huu ni uzima wa baada ya kifo. Wanaishi na maisha yao ya zamani .

Na hapa wanapaswa kuvumiliana . Wanajaribu kupatana. Na kwa vile wawili kati yao wanaonekana kufanya vizuri sana , basi, wa tatu anavunja uhusiano, au mmoja wao anafanya kitu ambacho kinaharibu uhusiano wowote unaowezekana.

Na unapata picha ya kuisimua ya hili, mtu anayetaka hili lingine liwe lake mwenyewe, akikataliwa na lingine, ambalo ndilo lililo ndani yake . Unaona? Hadi, mwishoni mwa mchezo, unaelewa, Kuzimu ni watu wengine. Sawa, tuendeleo nalo.

Mwisho wa mchezo. Upinzani bila usanisi . Upinzani wa L'Ansoir L'Apursoir bila usanisi.

Na hilo linaonekana tofauti kabisa na Marcel, ambaye ana tamthilia yenye watu wengine watatu ndani yake, tamthilia inayoitwa Mtu wa Mungu. Mchungaji wa Kiprotestanti nchini Ufaransa ambaye uhusiano wake na mkewe unaacha kitu cha kutamanika, na binti yake yuko karibu kukimbia nyumbani. Unaelewa ? Na wakati mgogoro ulipoonekana kuwa karibu kupasuka, hodi mlangoni inamleta mmoja wa waumini wa kanisa hilo akiwa na mtoto wake, akitaka msaada wa mchungaji kwa hamu.

Kwa hivyo anamhudumia mshiriki wa kanisa. Na kisha anaporudi kwa wengine, anasema, wote wanasema, Naam , sasa ni kwa ajili ya watu kama hao kwamba tunapaswa kuishi . Nilisema tu kwamba Marcel anamkataa Mtakatifu.

Nadhani Mtu wa Mungu ni kukataa kimakusudi Hakuna Kutoka. Ambapo, badala ya L'Apursoir kujitakia mwenyewe, kuna wazo la kujitoa mwenyewe, ambalo ndilo msingi wa uhusiano wenye maana. Kwa hivyo ni tofauti ya kuvutia kati ya makundi haya mawili.

Sawa. Hebu tuseme mambo machache kuhusu Kierkegaard. Loo, kwa bahati mbaya, mmoja wa watu wa aina ya kidini ni Nicholas Bajaev, Morthodoksi wa Urusi.

Kwa hivyo unapata mila mbalimbali za Kiyahudi-Kikristo ndani yake. Sawa. Kierkegaard, mwanafalsafa wa Kidenmark wa katikati ya karne ya 19, alisoma Ujerumani wakati wa Hegel.

Na nadhani ni sawa kusema kwamba mada kuu katika Kierkegaard, ambayo kwa namna fulani huweka kasi ya udhanaishi wa baadaye, ni mada ya kuwa mtu. Ambayo,

kwa Kierkegaard, ni kuwa Mkristo. Lakini hili, bila shaka, ni swali: ni nini kuwa mtu katika aina hii ya ulimwengu? Na unamkuta Kierkegaard akikosoa mapungufu ya simulizi ya Mwangaza wa mtu na simulizi ya mambo ya Kimapenzi.

Mwangaza na Upenzi Hazitoshi . Sisi si wanyama wenye akili timamu; hatuhusiani kimsingi na vitu vya nje. Hatujazwa roho ya ubunifu, hilo ni jambo la ajabu tu.

Hapana, picha hizo zimekufa, matumaini ya uongo. Badala yake, anazungumzia njia mbili za kuwa Mkristo. Na hii imeendelezwa kwa utaratibu zaidi katika kazi yake inayoitwa A Concluding Unscientific Postscript.

Kidogo cha kejeli yake maarufu katika kichwa hicho. Kina takriban kurasa 400, si kama maandishi ya posta. Haina uhusiano wowote na kisayansi.

Unajua, kile ambacho wadhanaishi wangetumia katika sayansi ya karne ya 18, karne ya 19 hata hivyo. Ingeelimisha nini ? Na kadhalika. Lakini njia mbili za kuwa Mkristo anazozitungumzia ni njia za lengo na za kibinafsi.

Unaona ? Sasa njia ya kweli ni njia ya theolojia ya asili. Au njia ya ushahidi wa kihistoria. Na malalamiko yake kuhusu hilo ni kwamba, ni tofauti.

Mojawapo ni kutoweza kufanya uamuzi kwa mantiki. Kwa sababu unajua jinsi ilivyo kwa hoja na ushahidi. Kuna hoja zinazopingana .

Kwa hivyo lazima kila wakati ujibu hoja ya kupingana . Na kisha kuna hoja ya kupingana , na lazima ujibu hoja hiyo ya kupingana na hoja ya kupingana . Na kisha kuna hoja ya kupingana , wewe ni kinyume na hoja ya kupingana .

Na kadhalika na kadhalika. Na kila mara kuna jambo lingine ambalo linapaswa kufanywa. Inanikumbusha rafiki yangu ambaye, miaka ya 50, alikuwa anaenda kuandika kitabu kidogo kuhusu mada fulani.

Na aliendelea kusema, kuna jambo lingine linalokuja, makala nyingine katika jarida ambalo sijaiangalia. Na kwa hivyo aliiahirisha hadi hapo. Sasa ni 92.

Amestaafu, na kitabu hicho hakijawahi kuandikwa, unaona. Naam. Naam, Kierkegaard anaona hilo, unaona.

Hiyo ndiyo tabia ya msomi wa Kijerumani, usomi wa Kijerumani wa karne ya 19. Unajua, unakumbuka utangulizi wa Kijerumani wa vitabu vitatu kuhusu The Elephant, unakumbuka? Kwa hivyo, njia hiyo ya lengo haielekei popote . Haijaisha kamwe.

Na anasema Kierkegaard, hii ni kwa sababu, moja, haina mahali pa kuanzia kabisa, marejeleo ya moja kwa moja kwa Descartes, unaona. Na, kwa sababu mantiki yake

inaweza kushughulikia dhana za ulimwengu wote, lakini si na kuwepo kwa mtu binafsi. Kumbuka kwamba mantiki ya kutolea ufafanuzi lazima iwe kuwa na neno linalosambazwa kote ulimwenguni angalau mara moja katika silojia ikiwa kutakuwa na uhusiano wowote wa kimantiki kati ya dhana hiyo.

Kwa hivyo, mantiki ya kitamaduni si mantiki ya mtu binafsi, mtu binafsi wa kipekee, hali ya kipekee. Lakini zaidi ya hayo, njia ya lengo hutudanganya kutoka kwenye shauku. Loo, ndio, akili tulivu, tulivu, iliyoelimika, unajua, hutudanganya kutoka kwenye shauku ambayo pekee hutoa msukumo wa imani, upendo na tumaini.

Kwa hivyo, utapata kwenye 297, kwa mfano, kifungu ambacho Kierkegaard anasisitiza kwamba mfumo wa kimantiki unawezekana. Hakika, mifumo mingi ya kimantiki inawezekana. Mingi kati yao yote, Spinoza, Leibniz, Hegel, Descartes.

Mfumo wa kimantiki unawezekana, lakini mfumo wa kuwepo kwake hauwezekani, unaona, kwa sababu ukweli wake wa ulimwengu wote hauwezi kukamata mlio huo unaoteleza wa kuwepo kwa mtu binafsi. Sasa, kwa upande mwingine, njia ya kibinafsi ni jambo tofauti kwa sababu njia ya kibinafsi, ndani, hujibu kwa shauku na hujibu kwa shauku kwa Mungu katika Kristo akitukabili. Hiyo ni kusema kwamba ingawa njia ya kweli itasema, siwezi kuthibitisha kuwepo kwa Mungu, au siwezi kuthibitisha mwili, au njia ya kweli itasema, sivyo, inaonekana kuna kitu cha kushangaza hapa kuhusu kiumbe wa milele kwa wakati.

Hilo linawezaje kuwa hivyo? Utaona. Njia ya kibinafsi hujibu tu kwa shauku ya imani na upendo wa shukrani. Utaona.

Na hivyo ndivyo kuwa Mkristo kulivyo. Sasa, angalia maneno haya. Kuna sehemu ambapo anazungumzia ukweli kama wa kibinafsi.

Sasa, kuwa mwangalifu na hilo. Hamaanishi kwamba iko akilini mwako tu na mahali pengine popote, kwamba matumizi ya kawaida ya hisia za kibinafsi. Hamaanishi kwamba ni ya jamaa.

Kwa sababu anatumia maneno upendeleo na ubinafsi kama njia za kuelezea uhusiano wa mtu na Mungu au na ukweli. Utaona. Au haswa zaidi, anatumia upendeleo kuelezea uhusiano wako wa kimantiki na ukweli, uliotengwa, kupima ni umbali gani bado hujafika, na kadhalika.

Na anatumia neno "subjective" kwa kuzungumzia uhusiano, si kwa ukweli, bali kwa Mungu mwenyewe. Zingatia hapa uhusiano wa kibinafsi, ilhali hapa ni kwa mantiki ya theolojia ya asili. Unaona tofauti? Naam, ni wangapi kati yenu mna Gardner pamoja nawe? Kauli mbiu ya Boy Scout, jiandaeni.

Sawa, itabidi nikusomee . Kwa hivyo nimekusomea kutoka ukurasa wa 302. Na unaweza kusoma tena mwenyewe ili upate kwa nguvu zaidi.

302. Wakati swali la ukweli linapoulizwa kwa njia isiyo na upendeleo, tafakari huelekezwa kwa njia isiyo na upendeleo kwenye ukweli kama kitu ambacho mjuaji anahusiana nacho. Hulenga swali la kama ni ukweli.

Ikiwa tu kitu ambacho amehusiana nacho ni ukweli, mhusika huhesabiwa kuwa katika ukweli. Lakini swali la ukweli linapoulizwa kwa mtazamo wa ndani, tafakari huelekezwa kwa mtazamo wa ndani , yaani, kwa ndani kabisa ya nafsi yetu, kwa asili ya uhusiano wa mtu binafsi. Na ikiwa tu hali ya uhusiano huu iko katika ukweli , mtu huyo yuko katika ukweli hata kama anapaswa kuhusishwa na kile ambacho si kweli.

Kwa maneno mengine, unaweza kuelewa vibaya baadhi ya mambo na ukawa umekosea. Lakini uhusiano wa kibinafsi bado unaweza kuwepo. Kwa hivyo anazungumzia njia za lengo na za kibinafsi.

Na inaonyesha kwamba lengo husisitiza kile kinachosemwa. Kiumbe binafsi husisitiza jinsi kinavyosemwa. Sasa fikiria njia mbili unazoweza kukariri Imani ya Mitume.

Ninaamini katika Mungu Baba Mwenyezi, Muumba wa mbingu na nchi, na katika Yesu Kristo, Mwanawe pekee, Bwana wetu, aliyezaliwa na Bikira Maria, na kadhalika. Sasa lengo linasoma, Ninaamini kwamba mapendekezo haya yote ni ya kweli. Mwenyewe anasema, Bwana, naamini.

Kwa moyo wangu wote, naamini. Kwa hivyo ana ufafanuzi huu wa ukweli unaofikiwa kwa njia hii ya kibinafsi kama kutokuwa na uhakika wa kweli. Hakika, hujauthibitisha kimantiki kwa uhakika kamili.

Ni kinyume na misingi. Kutokuwa na uhakika wa mambo kunakoshikiliwa katika mchakato wa umiliki wa ndani wenye shauku kubwa. Sasa huo ndio ukweli wa juu zaidi unaoweza kupatikana kwa mtu aliyepo.

Ni kana kwamba maandishi yake ni yule mtu katika Injili aliyesema, Bwana, naamini, nisaidie kutokuamini kwangu . Hiyo ni kusema, kutokuwa kwangu na uhakika wa kimantiki, hilo ni jambo moja. Lakini kwa shauku, naamini.

Sasa, mambo mengine mengi ambayo Kierkegaard hufanya ni kutafakari hili. Uhusiano huu wa shauku ni upi? Tutaelezeaje uzushi huo kimantiki? Na hilo ndilo tutakalolazimika kuliangalia wakati ujao. Linahusisha dhana kama imani, upendo, huzuni, hofu, ugonjwa chini ya kifo, n.k., n.k.

Kwa hivyo tutaichukua hapo Jumatano.